

Kartläggning av öppna förebyggande insatser i Uppsala kommun - 2018

Jonas Nord

Äldreförvaltningen, Avtal och marknad

11 april 2019

Introduktion

Öppna förebyggande insatser

- Insatser för personer 65 år och äldre som inte föregås av biståndsbeslut
- Syftar till att möjliggöra för äldre att må bra och stärka oberoende, förebygga och senarelägga behovet av mer omfattande insatser, exempelvis hemtjänst, hemsjukvård, vård- och omsorgsboende,

Träffpunkter

- Fysisk aktivitet, social samvaro och kunskapsgivande aktiviteter

Seniorrestauranger

- Näringsriktiga och subventionerade luncher, social samvaro

Anhörigcentrum

- Stötta anhöriga (och närstående) som vårdar långvarigt eller kroniskt sjuka närstående

Kartläggningen

- Avgränsning: Egen regi
- Intervjuer med personal, 15 st
- Enkäter till deltagare, 854 st
- Besök på alla träffpunkter

Resultat Träffpunkter

Lokaler och geografisk placering

- 15 stycken, utspridda över staden, ingen i centrala staden, få på landsbygden
- 2 ”kluster”, Gottsunda och runt Svartbäcken
- Stora skillnader: från liten lägenhet till stora lokaler med gym, aula, snickeri etc. (ex Nyby)
- Skillnader i lokaler ger olika förutsättningar för aktiviteter

Resultat Träffpunkter

Geografisk spridning av träffpunkterna	
Träffpunkt	Stadsdel/landsbygdsområde
Björklinge	Björklinge
Bälinge	Bälinge
Bozorgan	Gottsunda
Café Mona	Gottsunda
Hassellunden	Salabacke
Järlåsa	Järlåsa
Karl-Johan	Svartbäcken
Eriksberg	Eriksberg
Medelpunkten	Storvreta
Nyby	Nyby
Ramund	Luthagen
Sävja	Sävja
Treklängen	Gottsunda
Årsta	Årsta
86:an	Svartbäcken

Resultat Träffpunkter

Deltagarna

- Förhållandevis homogen grupp: kvinnor, infödda svenskar, bosatta i närområdet till träffpunkten, medelålder 76,29 år, besöker en träffpunkt

Deltagare	
Ålder	Andel
65-69 år	11 %
70-79 år	51 %
80-89 år	21 %
90+ år	4,5 %

Resultat Träffpunkter

Aktiviteter

- Personligt välmående viktigast
- Deltagande i aktivitet – träning, sociala aktiviteter

Deltagande i aktiviteter		
Ålder	Träning	Sociala aktiviteter
65-69 år	75,4 %	41,4 %
70-79 år	84,4 %	30,3 %
80-89 år	75 %	33,8 %
90+ år	46,4 %	50 %

Utmaningar Träffpunkter

- Större antal äldre i framtiden
- Lokaler och aktiviteter som möter nutida och framtida behov
- Skapa jämlikhet i lokaler och möjligheter till aktiviteter
- Skapa heterogenitet hos besökare, hur ska vi nå män och personer med invandrarbakgrund?

Resultat Seniorrestauranger

Aktiviteter

- I första hand servera näringsriktiga luncher
- Visar sig att den sociala samvaron också är viktig

Viktigast med seniorrestaurangen		
	Män	Kvinnor
Maten	87,2 %	86 %
Social samvaro	73,4 %	70,7 %
Priset	70 %	66 %

Resultat Seniorrestauranger

Deltagare

- Jämn könsfördelning, infödda svenskar, bosatta i närområdet till restaurangen, medelålder 78,76 år, besöker en restaurang

Deltagare	
Ålder	Andel
65-69 år	8 %
70-79 år	33 %
80-89 år	29 %
90+ år	11 %

Resultat Seniorrestauranger

Lokaler

- Inga indikationer på att själva matsalsdelen eller den geografiska spridningen är bristfällig, goda omdömen från gästerna
- Köken är dock bristfälliga i nuläget, utrustning och inventarier börjar bli dåliga och måste ersättas

Utmaningar Seniorrestauranger

- Krävs investering i köken, eller annan lösning (skolor?)
- Jämn könsfördelning, hur ska vi nå de med invandrarbakgrund?

Resultat Anhörigcentrum

Deltagare

- Främst kvinnor, infödda svenskar, från alla delar av staden, heterogen målgrupp 21 år och uppåt, olika problematiker

Ärenden			
Stöd	21 – 64 år	Över 65 år	Totalt
Demensvårdsstöd	41 st	744 st	785 st
Anhörigstöd	230 st	301 st	531 st
Totalt	271 st	1045 st	1316 st

Resultat anhörigcentrum

Otydlighet i uppdrag

- Oklarheter kring målgruppen, ålder, vem har ansvar för de som är mellan 18-21 år?
- Vilken person ska vara hemmahörande i Uppsala kommun, den anhöriga eller närstående?
- Anhörigkonsulenter endast anhöriga – Demensvårdskonsulenter både anhöriga och närstående

Utmaningar Anhörigcentrum

- Skapa tydlighet i uppdraget
- Skapa heterogenitet i gruppen, hur ska vi nå män och de med invandrarbakgrund?

Övergripande resultat - Öppna förebyggande insatser

Målgruppen

Homogen målgrupp, främst kvinnor och infödda svenskar. När inte de som är i riskzonen för exempelvis psykisk ohälsa och suicid, när inte de som är ensamma (män) – Bättre samverkan med andra verksamhetsområden (se samverkan)

Information

Deltagarna får främst sin information från andra personer i sin närhet, förstärker bristen att locka de deltagare som inte besöker ÖFP – Bli bättre från kommunens sida att sprida information, anpassa information till målgruppen, Se anhörigcentrum som gott exempel, Seniorguide.

Samverkan

Brister i både extern och intern samverkan mellan olika aktörer – Personbunden och geografisk - Skapa bättre möjligheter till samverkan, förtydliga i uppdrag

